

ISTEN A PADON

Szememet marja az álmatlanság, mint azon a jégeső verte tavaszon, gyermekkoromban, szinte magam előtt látom, ahogy szorosabbra zárom a szemhéjamat, és a fülemre tapasztom a kezem, nem akarok hallani, se látni, egyre sűrűbb ráncot sző a szemem köré a félelem, összeszorítom, lassan enged, először csíkká, azután vékony réssé tágul, a fény felé fordítom az arcom, a szoba apró ablakához húzom magam, a Hold sötét, szinte vörös a felszálló füstben, a csillagok, akár a fa gyümölcsei, földre hullanak, talán nem is csillagok, hanem jelzőfények zuhannak alá, bambulok, miközben megjíjdek, egy fa ágai vinnyogó hangot adva karcolják az ablaküveget, hol farkasembert, hol nyitott szájú sárkányt fest az árnyék a szemközti falra, füledt benn a levegő, a pánik megáll közepén, besűrűsödik, mint a tej, érzem a savanyú szagát is, testszag ez, nem más, bár lenne tejünk, de nincs, csak az örült zavarodottság van kint és belül. Amint a ház benuványa múlni kezd, egy pillanat alatt ugranak az utcára a többiek, kétségbeesett harc dúl a még életben maradtakért, én résnyire nyitom az ablakot, de nem hallok a cinkék énekét, pedig tavaszodik, a természet reménykedve éled, apró bimbók remegve dugják ki a fejüket a bokrok közül, erre gondolok, látni szeretném, de helyette széttroncsolt csontok, üres szemüregek, leszakadt ujjak filmkockái váltakoznak szemhéjam képernyőjén. Víz forralok, türelmetlenül várom a buborékokat, forrjon már, siettetem az időt, hátha előbb vége a borzalomnak, elszáll, elpárolog a buborékokkal együtt az örület, hátha aludhatunk végre, s közben pihen az agy, mezőkről álmodik, szép épületekről, amiknek ablakában virág, és mosolygó, integető nagymamákról, a nagymamámra gondolok, mennyit stoppolt és varrt szegény, elbambulva cernát, tűket, késeket fertőtleníték, majd üvöltést hallok, amint a barackpálinkát a sebbe locsolják, a nővérem halkán nyöszörög a szalmazsákon, lehet, hogy a baba előbb érkezik. Mekkora szívás az élet, egyből egy szétesett, hideg világba zuhanni, ki tudja, meddig bírja majd, körbenézek, keresem az őrangyalokat, nagyfi mondta, hogy vannak őrangyalok, és azért vannak, hogy vigyáznak ránk, talán már a kicsi őrangyala is itt van valahol, hogy a kezébe fogja, hogy magával vigye, butaság, erre gondolok, miközben a lepedőket szaggatom, és valamiféle megkönnyebbülést ad, ahogy az anyag a kezemben széthasad, recsegő ritmus, miként egyik a másik után kettévál az ujjaim között, egy

aprócska ütem, amihez igazodni lehet, amire mozoghat a láb, amire dúdolni kezdek egy dallamot, szabályos, egyforma csíkokra szelem az anyagot, a plafonra nézek, minden földrengésnél újabb és újabb repedések születnek a földém és a fal találkozásánál, a gyarapodó hajszálereket számolgom, csak ez jelzi az idő múlását, az idő, ami nem sebes, de sebes lábbal jár, vonszolja magát, a víz is gyorsabban folyik nála, a tető alatt befolyt, és a cérnavékony járatok betűket rajzolnak fölém, olvasni kezdem, talán évszámok, talán megmondják a jövőt, talán az ember bűnbeeséséről beszélnek, nem, értelmetlen szavak, értelmetlenek, mint a könyvek, a könyveink, rég a tűz martalékává lettek, fáztunk, tűzre dobtuk, ahogy a hajópadlót, a képeket, csak néhány megrágcsált fatöredék van elszórva itt-ott a padlón. Van egy kedves lakótársunk, aki minden reggel hatkor előmászik az előszobát és a kamrát elválasztó fal apró járatából, hogy tovább rágcsálja a deszkát, várni szoktam, minden reggel falattal várom, és ő jön, bár nem látok a fejébe, de azt gondolom, hogy magányos, olyan szomorú a szeme, szomorú, ebben biztos vagyok, mert sokáig néz rám, mielőtt enni kezdi, amit a járat elé rakok, ropogtatása elnyomja a sebesültek reszelős lélegzetvétélet, otthagynom, feltápáskodom, hogy inni adjak a betegeknek. Van egy másik lakótársunk is, a hét lábú keresztespók, felettem hintázik az erősnek vélt játszóterén, és rendületlenül dolgozik az elszakadt hálón, és amikor egy zengő légy a fogságába esik, a kusza szöttes fő szála, mint a hegedű húrja, remegni kezd, szeretem nézni, ahogy remeg, vicces, azt is szerettem, amikor apa régen hegedült, a hegedű sír, mindig azt mondta apám, és igaza volt, a hegedű sír, talán a hegedűk a jövőt mondják, amikor megszólaltatjuk őket, ezért sírnak, és én nem hallom a sírástól a cinkék énekét.

Mikor a lepedőcsíkokkal végzek, egy kopott hokedlin eligazgatom, és szép rendben felcsavarom őket egymás mellé, anyám azt mondja, így könnyebb rátekerni a sebesült végtagra, szép kupacokat építek, egy kis fonott kosárba rakom, megint az ablakhoz megyek, az utcán szétfolyt a naplemente, és összegyűl az ágyúgolyók által ütött mélyedésekben, pirosuló medrek mindenütt, a bátyámat várom, aki nem ért még vissza.

Amikor a sebesültek már a házban vannak, mindenki tudja a helyét, apám végzi a metszést, anyám a varrást, az olyan női dolog, apám szigorú ráncai közt halvány élvezet villan, amikor szúr, de azonnal megbánást mutat, és imát mormol a kampós orra alatt, úgy, ahogy nekem is tanította annak idején, nézem az arcát, de máshol járok, nem hallom a cinkék énekét, én is imádkozni kezdek, és fogalmam sincs, hogy hallja-e Isten az apám imáját, vagy az enyémet, nem tudom, hol van, sosem láttam még, talán a forraló mellett áll, és

rendezgeti a felcsavart lepedőfoszlányokat a hátam mögött, vagy kint, keresi azokat, akik túléltek, vagy mindenhol ott van, itt és ott, ahogy mi is kint és bent vagyunk egyszerre, de azt hiszem, valójában anyám mögött áll, miközben valahol másutt, egy titkos kert rusztikus padján galambokat etet, és figyelemreméltó módon a föld fölé hajlik, az arcán békesség, gyönyörködik a köré gyűlt, könnyű csontú, buta tömegben, odarebben a bíbic, a rozsdafarkú, a fekete rigó, és a távolban hallani vélem, hogy nyitni-kék, nyitni-kék...

VÉRES HATÁRVONAL

Aznap először érzékeltem magamon, hogy irigykedem, hogy csavarja a gyomrom az akarás, nem hagyott nyugodni a gondolat, hogy valami nem az enyém, hogy én is, én is akarok olyat, ami a másé, ahogy mama mondaná, belém bújt a kisördög, de ezen mindig nevettem, mert tudom, hogy én jó vagyok, csak néha csinálok butaságokat. Ott állt a folyosón a fal mellett, guggolt, mutogatta a színes golyókat. Körbeadták, megcsodálták a többiek, gurigáztak is vele, az nyert, akié messzebb gurult. Én is akartam üveggolyót. Apa megígérte, hogy venni fog, de nem lett belőle semmi, hát kifigyeltem, hova teszi el. A táskája külső zsebébe rakta.

Éjjel arra ébredek, hogy izzadok, átázott a hálóingem. Az ágyam felett egy meztelen Krisztus. Nem kellett volna elvennem az üveggolyókat. Az ágy szinte magába nyel, mintha az ingem zsebébe és végig az alsó szegélybe izzó golyókat varrt volna valaki, amik húznának a mélybe. Olyan súlyosak, mint-ha tüzes mágnesgolyók volnának, amik a föld magja felé zuhannak, húznak rendületlenül. A forró gömbök a csípőmhöz érnek, a térdemhez szorulnak, lyukat égetve a bőrömön és az ágyam közepén, amely egyre csak süpped, olyan, akár egy nagy tölcsér, amin keresztülfolyok a semmibe, és nincs egy rece vagy egy kidudorodás, amibe belemélyeszthetném a körmöm, hogy a tölcsérmélység el ne nyeljen végleg. A bőröm hullámos hólyagokat szül, mint a kipattogzó rózsabimbók tavasszal, közben feszít és ég, egyre jobban hasonlít egy sárosan kint hagyott focilabda bőrére, amit a nap kíméletlenül felhasít. Forró homokban fekszem, talán nem is tölcsér, hanem egy óriási homokóra szippantott magába, kígyóként tekergek körbe, dobálom magam, számolom a homokszemeket, mind egyformák, hiába számolom, elrontom, újramezdem. Vedleni kezdek, pikkelyes, kipattogzott bőröm továbbreped, végigszalad a testemen, víz után sóvárgok, hogy csillapodjon a fájdalom, de

a tenger sója tovább marja a repedések alól kivillant húst, az izzó golyók már rég szertegurultak, a felhők formáit bámulom.

Északi szél a távolból egy aprócska felhőt fúj fölém. Eltakarja a Napot, s ez jó.

Észembe jutnak a nyári balatonozások, amikor a tűző nap elől, hol a fák árnyékába húzódtunk, hol a vízbe rohantunk, delfinek voltunk, kacagtunk, fittyet hánytunk a fölöttükre, akik önszántukból kinn aszalódtak a parton, lehunyt szemmel hallom a gyerekzsibongást, érzem a büféből szálló palacsinta illatát, a kalipszó hűvös érintését az ajkamon. Elájulok. Mikor felébredek, látom, hogy angyal vagy galamb alakú a felhő, hajszáltrepedések keletkeznek rajta, majd lassan kettéválik, és ömleni kezd belőle az eső, egyre csak zuhog, zuhog, emelkedni kezd a víz, betakar, mint egy selyempaplan, ez jó, enyhül a fájdalom, a száraz bőröm felpuhul, és mint harisnyából gyermeklábat, kibújtat belőle egy kéz. A régi bőröm gyűrötten lebeg a vízen, majd süllyedni kezd. Lélegzik a testem. A homokszemek hamar magukba szívják az esőt, magamra meredek, szégyellem a meztelenségem, és szórni kezdem magamra a nedves homokot, homokruhát tapasztok, el akarok bújni a férfi elől, aki az imént lenyúzta a bőröm. A tekintetében szép vagyok, tükrében látom, hogy egy szempillantás alatt behegednek a sebeim, újra csecsemő vagyok, szép, puha újszülött, és ahogy az én bőröm gyógyul, az övé hasad, hólyagosodik, végül négy izzó golyó, ami a hálóingem zsebéből gurult szét, lyukat éget a kezébe és a lábaiba. Megérintem a sebek helyét. Ő rám mosolyog, kitarja a karját, mintha csak megfeszítenék, majd vetkőzni kezd. Ruhát cserélünk. Ő a meztelenségemet veszi fel, én a palástot, amit a vállamra terít. Felébredek.

LENNI VAGY NEM LENNI

Fehér ingbe öltöztetni, ráadni a legszebb nadrágot, öltönyt és nyakkendőt, át a hurkon és vissza, mindig elrontani, újrakezdeni, de minek is? Levágni a körmököt, azt mondják, a köröm tovább nő, meg a haj is, de csak a test sorvadása miatt tűnik hosszabbnak egy idő után. Az ő haja már rég nem nő, kopaszodik vagy kopaszodott, nem érzem, melyik a helyes, nem tudom, meddig tart a létezés, és honnan a nem létezés vagy a máshogyan létezés. A

szomatikus halál pillanatában elernyednek a végtagok, de a bélmozgás még folytatódik, a száj kinyílik, a pupillák kitágulnak, olyan, mintha működne még a test. A szív leáll, és néhány perc múlva az arc sápadni kezd, a test hőmérséklete lassan felveszi a környezet hőmérsékletét, változik, tehát még létezik, talán még benne van a lélek, vajon tudja-e, mi történik vele? A halál beállta után a sejtek bomlásnak indulnak. Ez is történik, cselekszik, a test dolgozik, még él, takarít, elhordja, ami már nem kell. Régen azt hitték, a sejtek halhatatlanok, újrateremtik önmagukat, de aztán kiderült, hogy 70 osztódás után leállnak, és nem reprodukálják magukat többé, az elmúlás a DNS-ünkbe van kódolva, de melyik elmúlás? A földi, az anyagi vagy minden létezésünk elmúlását hordozzák a génjeink? Vagy nem múlnak el végleg és könnyedén? Van olyan részünk, ami örökké él? Az új testünknek van bármi köze a földi DNS-szekvenciák és -kromoszómák hosszúságához vagy osztódásához? Az életünk vége megjósolható a telomerek hosszából, vagy azok hossza már csak egy tünet, ami azt jelzi, hogy eddig és nincs tovább? Lehet-e manipulálni a telomerek hosszát, hogy megállítsuk az öregedést, hogy örök ifjúk legyünk, vajon Isten milyen módon újít meg minket a halál után, belenyúl a DNS-programjainkba, vagy egészen újat alkot belőlünk? Mennyire marad meg az ember odaát? Megismerném, ha találkoznék vele? Édesanyád és a nevelőapád kised a fotelból, ahol elköszöntél a világtól. Vagyis nem köszöntél el, mert mindig is utáltál búcsúzkodni, úgy tűnsz el állandóan, hogy senki nem tudja, hova mész, mit csinálsz, mikor jössz vissza. Most se szóltál egy szót se, és csak találgatom, hol vagy most. Emlékezni kezdek rólad, szigorúan jelen időben, mert nem bírom ki a múlt időt. Te mindig a jövőről beszéltél, mindig álmodoztál, és varázslatosan mégis ott voltál a jelenemben, figyeltél és tanácsokat adtál. Nem ismertem senkit, aki egyszerre ott tudott lenni a jövő és a jelen létezésében anélkül, hogy ez bármi nehézséget okozott volna, időgép nélkül voltál egyszerre két helyen. Most is egyszerre két helyen vagy? Nemcsak a tested, az új meg régi, hanem te is, aki már, nem tudom, mennyire vagy te, de azt tudom, hogy két helyen létezel, a mennyi telkeden szívod a cigit, és közben hallom, ahogy beledumálsz most ebbe a szövegbe is, amelyet írok, és mondod, hogy hülyeségeket ne írjak, és ne bonyolítsam túl az életet, miközben nálad nagyobb bonyolítót nem ismerek. Vajon odafent is folyton dumálsz és bonyolítod a dolgokat? Mennyire maradtál te, és mennyire változtál Krisztus arcához hasonlóvá? Megszűnt-e végül a szakadékod, az ürügy-távolságod, hogy az Atya ölébe mássz? Egybeolvadtál-e vele, mint a kék és a sárga vízfesték, ha összefolyatjuk? A zöld az élet, és te élsz. Vajon már a jövőd jelenét élvezed az örökkévalóság küszöbén?